

Rev. No 93. DD - 10 / 10. DZ. 2020

Стопанска академия „Д. А. Ценов - Свищов

До

Членовете на научното жури по
открита процедура за публична
защита на дисертационен труд за
придобиване на образователната и
научна степен „доктор“ по научната
специалност 3.8. „Икономика“ при
катедра „Счетоводна отчетност“ при
СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ - СВИЩОВ

РЕЦЕНЗИЯ

върху представен за рецензиране дисертационен труд от
докторант АЛЕКСАНДРИНА ПЛАМЕНОВА АЛЕКСИЕВА - НИКОЛОВА -
докторант в СА „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ

Изготвил рецензията: проф. д-р Михаил Дочев Михайлов -
хабилитиран преподавател по научна специалност 3.8. „Икономика“,
съгласно Заповед 1149/18.12.2019 г. на Ректора на СА.

Автор на дисертационния труд е АЛЕКСАНДРИНА ПЛАМЕНОВА
АЛЕКСИЕВА - НИКОЛОВА - докторант редовна форма на обучение,
докторска програма "Счетоводна отчетност, контрол и анализ на
стопанската дейност" към катедра „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“ при
СА Д. А. ЦЕНОВ - СВИЩОВ. Изследванията и разработките са направени
в практиката в Р България.

Тема на дисертационния труд "СЧЕТОВОДНО-ПРАВНИ АСПЕКТИ
НА МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ"

I. Общо представяне на дисертационния труд:

1. Предмет

Предмет на дисертационния труд са проблемите, свързани с ролята, мястото, значението и практическата приложимост на регламентираните отчетни и оценъчни подходи, свързани със счетоводното отчитане на възникналите проблеми в организацията, въвеждането и използването на дистанционен модел на счетоводно отчитане, насочен към счетоводни кантори и усъвършенстване на приложението му.

2. Обем:

Дисертационният труд съдържа 192 стандартни страници, включващи увод, три глави, заключение, списък с използвана литература – 119 източника - /74 на български език, 9 на чужд език, 14 интернет позавания, 18 нормативни акта/ и 7 приложения. Темата включва 19 фигури и 3 таблици.

3. Структура:

Изследването се състои от увод, три глави, заключение, списък на използваната литература и приложения. Структурата на дисертационния труд се определя от предмета, обекта и изследователските цели и отразява подхода, възприет от автора към темата за изпълнение на поставените изследователски задачи.

4. Литература:

При написването на дисертационния труд авторът е използвал 74 заглавия на български език и 9 на английски, 14 интернет позовавания, 18 нормативни акта и 4 други – европейски програми.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. Актуалност на темата.

Темата на разработката е интересна за нашата теория и практика. Тя се свързва с необходимостта от разграничаване на предмета и обекта на изследването. Настоящият труд е актуален по своята същност в резултат на неизбежната приложимост за решаване на проблеми с организационен характер относно въвеждането на дистанционно счетоводно отчитане в дейността на МСП чрез изнесено работно място на счетоводните работници. Основната цел на малките и средни предприятия е получаването на икономическа изгода, желана доходност и финансова стабилност, както и оптимизацията и усъвършенстването им спрямо текущите условия в РБ. Основен момент за постигането на поставената пред МСП цел е ясното и точно счетоводно отчитане, отразяващо движението на имуществото на МСП. За целта е необходимо оптимизирането на процеса на счетоводното отчитане и внедряването на нови технологии в модела на организация на работа с цел повишаване производителността на счетоводните работници. За целта се предлага прилагане на компютърно комуникационна техника, съчетано с устойчивото развитие на интернет достъпа при работния процес в краткосрочен период.

Стопанска академия „Д. А. Ценов - Свищов

Авторът застъпва тезата, че необходимата своевремна информация, нужна както на менажерски екипи, така и на външните потребители за стопанската дейност на МСП може да бъде усъвършенствана и да се осигурява дистанционно от счетоводните работници. Основният акцент в разработката е поставен върху опита за разработване на авторов организационен модел на счетоводно отчитане чрез изнесено работно място на счетоводните работници в Счетоводните кантори и прилагането му на практика. Налице е дистанционна работна среда, която създава добри условия за работа не само в големите градове, но и в по-малките населени места в зависимост от условията на труд и местонахождение на МСП. За постигането на последното трябва да бъде възприета и прилагана последователна и обективна счетоводна политика относно методите и моделите за оценка. Подходящото и добре функционално организирано текущо счетоводно отчитане е предпоставка за създаването на информационни масиви както за протеклите стопански процеси с активите, така и за приложената оценка. Посредством организацията на счетоводното отчитане е уместно да бъдат създадени предпоставки за надеждно управление дейността на МСП.

2. Обектът на изследването е финансовата отчетност на малките и средни предприятия при автоматизирано дистанционно счетоводно отчитане. Това прави и самата разработка актуална за теорията и практиката.

3. Анализ на степента на разработеност на изследваната проблематика от други учени.

Стопанска академия „Д. А. Ценов - Свищов

С направените изследвания авторът е търсил и намерил мястото на счетоводно-правните аспекти в съответствие с международния опит. Направен е критичен анализ и на съществуващата нормативна уредба. Интерпретирането на изследваните въпроси от други автори добре се анализират, като се изразяват собствени становища. Теоретична основа на дисертационния труд са научни трудове, създаващи концептуална основа на изискванията на МСФО и МСС. Формата и съдържанието на дисертационния труд отговарят на поставените цели и задачи на изследването. Конкретни разработки от други автори са малко на брой. Авторът е направил достатъчно изследвания в дадената област, като изразява собственото си отношение по разглежданите въпроси. Дисертационният труд се основава също така на изследване на международните стандарти, имащи отношение към темата, на публикувани и одитирани отчети и статистическа информация, на материали от научни конференции, монографии, статии, студии, които се отнасят към изследваната проблематика.

4. Обемът на представения дисертационен труд е напълно достатъчен за едно подобно изследване. Няма излишни текстове.

5. Предложените в дисертационния труд схеми, графики и таблици напълно удовлетворяват изискванията за брой и качество. Последните са много добре оформени и свързани с текстовото изложение.

6. Научната, езиковата и стиловата редакция са издържани. Дисертационният труд се представя на български език. Използва се

Стопанска академия „Д. А. Ценов - Свищов“

стандартен научен подход и в съответствие с това научен апарат. В работата не се забелязват съществени отклонения, повторения и логически противоречия. Отделните части са съразмерно представени. Езикът на автора е приемлив. Приложението инструментариум при изследването е подходящ.

7. Налице е коректно представяне на емпиричните данни. Използваната информация от практиката е подходяща за изследването. Изчислителните процедури са правилно приложени.

8. В представената разработка кандидатът е спазил правилата на научната етика. Литературните източници са правилно цитирани. Не са констатирани дублирани ръкописи. Липсва наличие на plagiatство.

9. Представеният автореферат отразява вярно и точно написаното в дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Представеният текст в дисертационния труд съдържа нови научни идеи и резултати с мнение за тяхната значимост. Това намира израз в:

1. Направеният преглед на литературните източници, свързани с изследване на действащото законодателство в областта на международните и национални счетоводни стандарти, запълва теоретична празнина в теорията за МСП.

Извършено е многоаспектно изследване на информацията свързана с теоретичните аспекти на МСП и анализа на счетоводната информация от финансовите отчети.

2. Представеният дисертационен труд се откроява и със следните приноси, свързани помежду си.

- Авторът извежда и систематизира възникналите противоречия и трудности, касаещи идентифицирането, разграничаването на особеностите на дружествата - малки и средни предприятия. Изведено е собствено определение на понятието „малко и средно предприятие“, като е характеризирана правната и икономическата му природа. Правят се препоръки по усъвършенстване на периодичното счетоводно отчитане и съставянето на ГФО в МСП, отчитайки международния опит.

- Предлагат се възможности за моделиране на нов вид дистанционна работна среда в МСП – Счетоводни кантори.

- Авторката предлага методика за въвеждане на облекчения при изготвянето на ГФО в микропредприятията и малките предприятия. Направен е критичен анализ на нормативните постановки в ЗМСП, ЗС и Директива 2013/34 на ЕС.

- Извеждат се модели за преминаване от автоматизирана обработка на счетоводна информация към дистанционна такава в Счетоводните кантори.
- Изследват са положителните въздействия – като намаляването на общите разходи на МСП след внедряване на бизнес модела.

Стопанска академия „Д. А. Ценов - Свищов

- Направеното авторово анкетно проучване е довело до предлагане на организационен счетоводно-правен модел за подобряване на организацията на текущото и периодично отчитане дейността на МСП.
- Някои от предложениета намират реализация в практиката, а за други е доказано тяхното отношение и готовност за прилагане на модела базиран на компютърно-коммуникационния прогрес.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд.

Позволявам си да формулирам някои препоръки и бележки, които биха могли да подпомогнат бъдещите изследвания на докторанта, като тези ми препоръки по никакъв начин не биха могли да повлият върху общото ми положително впечатление от работата на кандидата. Става дума за:

1. Необходимостта от по-сериозна критика на слабостите в практиката когато се дават препоръки към нея. Особено внимание трябва да се насочи към по-задълбочено изследване на информационните потоци в системата на дружествата и ролята на приложен софтуер.
2. Необходимо е публикациите на автора да намерят по-широко международно признание. Публикациите да се отразяват в повечеrenomирани списания.

3. На някои места текстът е разводнен. Някои описания могат и да отпаднат.

4. Част от примерите могат да се съкратят или изложат в края на текста като приложения.

5. Необходимо е ползването на повече литературни източници от автори с международна известност.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Представеният дисертационен труд представлява цялостно и завършено научно изследване по актуална за теорията и практиката тема. На последният трябва да се даде положителна оценка. Препоръчвам на членовете на научното жури да дадат такава положителна оценка на разработката и автореферата и гласуват за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност 3.8. „Икономика“ на докторант Александрина Пламенова Алексиева - Николова.

м. януари 2020 г.

Изготвил рецензията:

/проф. М. Дочев/

